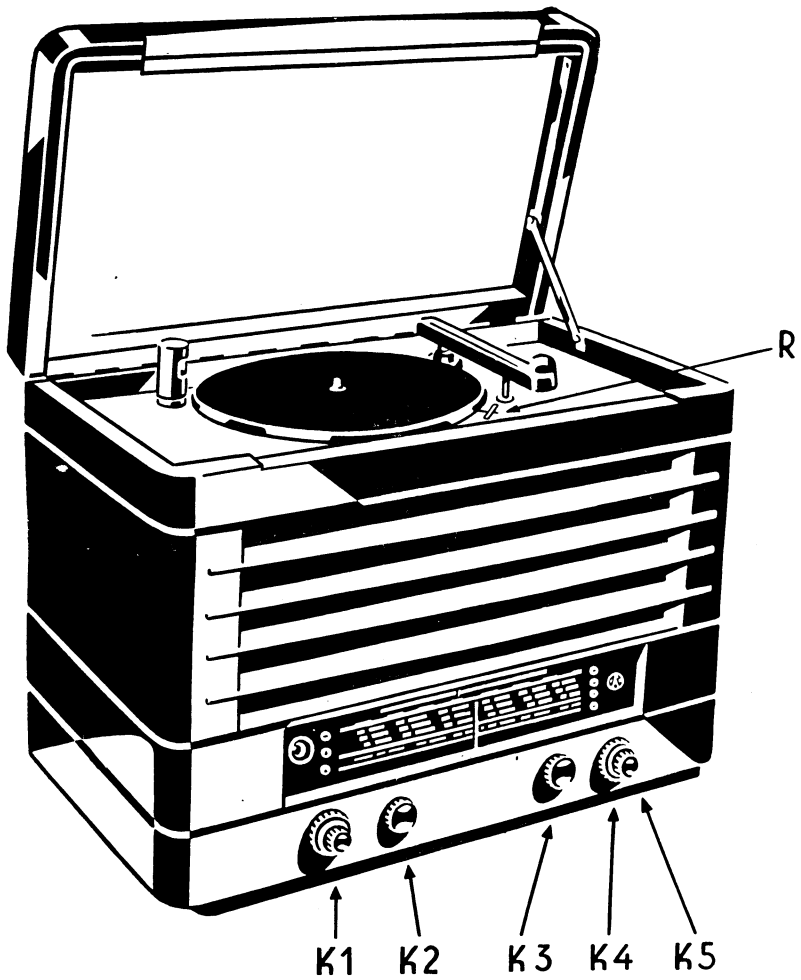

GRAMORADIO TESLA DOMINANT II

;

Obr. 1

TESLA DOMINANT II

GRAMORADIO TESLA DOMINANT II

512034 — s krystalovou přenoskou
512035 — s magnetickou přenoskou
512037 — s dynamickou přenoskou

NÁVOD K OBSLUZE

UVEDENÍ DO CHODU

Při odejmuté zadní stěně nepřipojujte z bezpečnostních důvodů nikdy na síť. Síťovou šňůru mějte vytaženu ze zásuvky!

Elektronky (obr. 2)

Odejměte zadní stěnu a přesvědčte se, zda jsou elektronky na svých místech. Normálně jsou elektronky zasazeny do objímek již v továrně. Kdyby však byla některá ze svých objímek vysunuta, zasuňte její vodící kolík do otvoru ve středu objímky a natočte elektronku tak, aby zapadla, a zatlačte ji do objímky. Elektronku lze vyjmout pouhým vytažením. Páčením a natáčením při vyjímání se může elektronka nebo její objímka snadno poškodit.

Připojení na síť

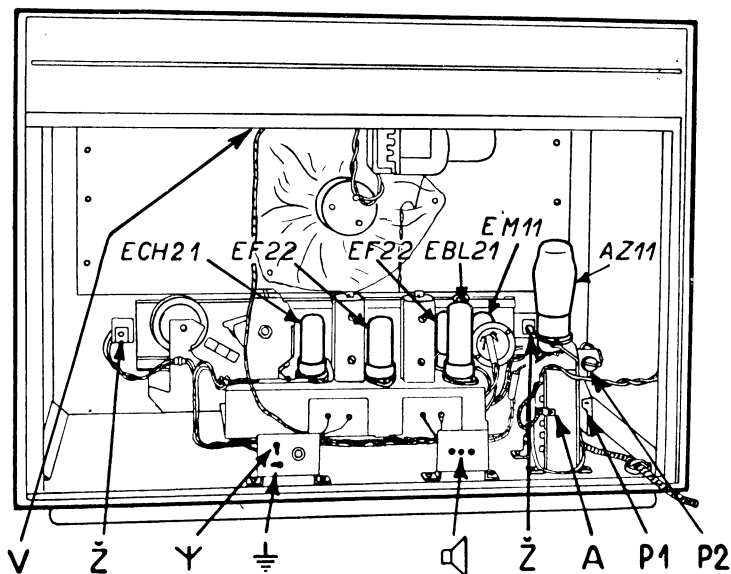
Před připojením gramoradia na síť se přesvědčte, zda je přepojeno na síťové napětí, které u vás máte. Jednopolová zástrčka s bílým trojúhelníkem (A, obr. 2) musí být zasunuta do kontaktu síťového transformátoru s označením napětí sítě. Přepojení na žádané napětí se provede při odejmuté zadní stěně vysunutím a zasunutím do příslušného kontaktu. Osvětlovací žárovku 220 V buď ponecháte nebo vyměníte za 120 V. Motor gramofonu se nepřepíná.

Pojistky

Přijímač i motor gramofonu jsou před vážnějším poškozením elektrickým proudem jistiány pojistkami, přijímač tepelnou pojistkou (P 1, obr. 2) a motor gramofonu tavnou pojistkou (P 2, obr. 2). Nesvítlí-li stupnice přijímače, je patrně pojistka P 1 přerušena, což zpravidla svědčí o vadě v přístroji. Nová pojistka může být vsazena teprve po kontrole a odstranění vady.

Připojovací zdířky

Antenní přívod zasuňte do zdířky označené Υ (obr. 2) a přívod od uzemnění do zdířky označené \equiv (obr. 2). Na zdířky označené \square (obr. 2) lze připojit druhý reproduktor (impedance asi 5 Ω), tedy elektrodynamický reproduktor bez transformátoru. Přenoska gramofonu je připojena trvale uvnitř přístroje.

Obr. 2

Antena a uzemnění

Chcete-li přijímače plně využít, připojte jej na dobrou vnější antenu, neboť příjem, kterého dosáhnete, závisí velkou měrou na použité anteně a uzemnění. Dobrá antena má být zavěšena co možná nejvýše ve volném prostoru v délce asi 25 m (i se svodem). V oblastech zamořených poruchami doporučuje se použít anteny se stíněným svodem; pak je nutno prodloužit antenu o stejnou délku, jako je její stíněná část. Antenu umístěte co nejdále od rušivých zdrojů (elektromotorů, vedení silnoproudých, telefonních atp.) a též od kovových žlabů střech a okapů. Přijímač postavte nejbližší místu, kde je antena zavedena do místnosti. Při velmi dobrých příjmových podmínkách stačí k příjmu silných vysilačů také náhražková nebo pokojová antena. Rovněž uzemňovacího vedení lze použít jako náhražkové anteny; v tomto případě zůstává uzemňovací zdířka volná.

Uzemnění proveďte měděným drátem o průměru asi 1,5 mm a vedte jej co nejkratší cestou k uzemňovací desce, trubce nebo vodovodnímu potrubí. Uzemňovací desku nebo trubku nutno zakopat nebo zarazit do země, aby dosahovala vrstvy stále vlhké půdy. Uzemňujete-li na vodovodní potrubí, je třeba trubku v místě připojky leskle oškrábat a použít dobře přiléhající svorky. Plynovod a rozvod ústředního topení se za dobré uzemnění nehodí.

OBSLUHA PŘIJÍMAČE

Síťový vypínač a řízení hlasitosti (knoflík K 1, obr. 1)

Je-li přístroj připraven k provozu, zapněte jej vysunutím knoflíku, až uslyšíte klapnutí vypínače. Zasunutím se přístroj vypíná. Otáčením tohoto knoflíku ve směru hodinových ručiček se reprodukce zesiluje, v opačném směru se zeslabuje.

Vlnový přepínač (knoflík K 3, obr. 1)

Knoflíkem vlnového přepínače přepněte na žádaný vlnový rozsah. Polohu knoflíku volte podle bílé značky tak, aby odpovídala kresbám na stupnici u jednotlivých vlnových rozsahů.

Ladění přijímače (knoflík 4, obr. 1)

Žádaný vysílač na středních vlnách nebo dlouhých vlnách naladíte otáčením ladicího knoflíku tak, aby se stupnicový ukazatel kryl s políčkem vysílače na stupnici, nebo aby udával jeho přibližnou vlnovou délku. Přitom má být knoflík voliče přednesu ve střední nebo levé krajní poloze, tedy na úzkém pásmu. Jemným otáčením ladicího knoflíku v obou směrech dolaďte přesně podle elektronkového ukazatele ladění, aby vzdálenost mezi zeleně svítícími ploškami byla co nejmenší, bez zřetele na to, zda stupnicový ukazatel je ve středu příslušného políčka. Ukazatel ladění má dvě různé citlivé části; méně citlivá část se přibližuje jen při naladění na silný vysílač. Je-li knoflík pro řízení hlasitosti vytočen zcela doleva, je ladění tiché, bez šumu a poruch.

Pásmové ladění (knoflík K 5, obr. 1)

Na krátkých vlnách má přijímač pásmové ladění, které umožňuje jak pohodlné ladění přijímače po celém rozsahu stupnice jako na středních a dlouhých vlnách, tak i rychlé a spolehlivé vyhledávání již jednou zachyceného vysílače v rozsahu jednotlivých pásem.

Před laděním nařídíte knoflíkem pásmového ladění kratší stupnicový ukazatel do středu jeho stupnice na trojúhelníkovou značku (dílek 50), protože jen v této poloze souhlasí cejchování hlavní krátkovlnné stupnice. Otáčením ladicího knoflíku K 4 nařídíte krátkovlnné pásmo. Při přejíždění jednotlivých pásem (49, 41, 31, 25, 19 a 16 m) ladicí mechanismus zaskočí a knoflíkem pásmového ladění K 5 můžete pohodlně ladit jednotlivé vysílače v pásmu, které označuje hlavní stupnicový ukazatel. Díky stupnici pásmového ladění označují polohu vysílače v pásmu a umožňují jeho opětovné vyhledání. Zarážkový mechanismus se uvolní slabým tlakem na ladicí knoflík K 4 (směrem ke skříni) a pootočením knoflíku. Pásmového ladění lze samozřejmě použít i mimo vyznačená pásma (k pohodlnému vyladění), avšak bez využití stupnice pásmového ladění.

Volba přednesu (knoflík K 2, obr. 1)

Jakost a zabarvení reprodukce a současně odladivost (selektivitu) řídíte knoflíkem volby přednesu. Jednotlivé polohy, znázorněné obrázky na levé straně stupnice, mají tento význam:

pravá poloha — široké pásmo, t. j. zmenšená odladivost. Vhodné pro poslech místních a silných nerušených vysílačů. Zlepšený přednes vysokých tónů;

střední poloha — úzké pásmo, t. j. dobrá odladivost. Vhodná pro poslech rušených vysílačů. Vysoké tóny nejsou potlačeny;

levá poloha — úzké pásmo a vysoké tóny potlačeny. Vhodná pro poslech slabých a rušených vysílačů.

Příjem krátkých vln 16,5 — 51,5 m

Krátké vlny mají tu přednost, že na nich můžete poslouchat vysílače z velkých vzdáleností při poměrně malém rušení atmosférickými poruchami, které zvláště

v létě ztěžují poslech na středních a dlouhých vlnách. Příjem na krátkých vlnách není však stálý a spolehlivý jako na vlnách delších. Jsou dny, kdy je příjem velmi špatný a jindy zase předčí veškerá očekávání. Rovněž podmínky na různých pásmech nejsou stejné. Vlny kratší než 20 m (pásmo 16 a 19 m) jsou tak zvané vlny denní. Vysílače na těchto vlnách lze nejlépe přijímat, je-li dráha jejich šíření převážně ozářena denním světlem. Vysílače s vlnovou délkou mezi 20 a 35 m (pásmo 25 a 31 m) jsou slyšitelné ve dne i v noci. Vysílače s vlnovou délkou delší než 35 m (pásmo 41 a 49 m) jsou t. zv. vysílače noční, jejichž příjem se daří na větší vzdálenosti, není-li dráha, kterou musí překlenout, ozářena denním světlem.

OBSLUHA GRAMOFONU

K přehrávání gramofonových desek jest nutné přepnout knoflík vlnového přepínače K 3 (obr. 1) do pravé krajní polohy

Motor gramofonu je asynchronní s plynulým řízením otáček a zapínáte jej vytočením přenosky vpravo tak, až zapne vypínač a motor se rozběhne. Pak položíme přenosku normálně na desku. Po přehrávání desky se motor samočinně vypne a zastaví.

Hlasitost reprodukce nařídíte knoflíkem K 1 (obr. 1). Jakost reprodukce (zabarvení) poopravíte případně knoflíkem K 2 (obr. 1) tak, aby šumění jehly bylo zmenšeno (levá krajní poloha).

Nastavení správných otáček motorku provedete páčkou R (obr. 1). K nastavení použijete přiloženého stroboskopického kotouče. Kotouč nasadíte na osu motorku a motorek spusťte. Dopadá-li na stroboskopický kotouč světlo elektrovodné sítě, zdá se, že černé paprsky kotouče se pomalu sunou buď ve směru, nebo proti směru otáčení gramofonového talíře. Páčku R nastavte tak, aby černé paprsky kotouče zdánlivě stály. V tomto případě má gramofon správné otáčky a reprodukce z gramofonových desek je nejvěrnější. Doporučuje se nastavit otáčky motorku při přehrávání desky, aby motorek byl správně zatížen.

Krystalová přenoska v přístrojích 512034 a dynamická přenoska v přístrojích 512037 má jehlu s trvalým safírovým hrotem, který se tedy normálně nevyměňuje. Hrot se musí však vyměnit buď po poškození nárazem nebo po otupění dlouhým používáním.

Výměnu jehly sami nikdy neprovádějte! Tuto práci svěřte vždy odborníkovi. U přístrojů 512035 s magnetickou přenoskou se používá normálních ocelových jehel. Výměnu jehly si usnadníte otočením hlavičky přenosky doprava kolem podélné osy přenosky.

Nastavení zastavovače

Zastavovač (automatický vypínač motorku) je správně nastaven již z továrny. Kdyby časem selhal, lze jej opět nastavit. Přístroj odpojte od sítě vytažením síťové šňůry ze zásuvky a odejměte zadní stěnu. Přenoskou zapněte motor jako pro normální provoz (motorek zůstane ovšem stát, poněvadž je odpojena síť) a posadte přenosku do poslední drážky desky. Na kulise vypínače V (obr. 2) uvolněte zajišťovací matku stavěcího šroubu a šroubek nastavte šroubovákem tak, aby se právě dotkl páčky vypínače. Zajišťovací matku utáhněte tak, aby se šroubek při tom nepootočil. Připojte síť a vyzkoušejte zda zastavovač již správně pracuje. Případně proveďte opravu nastavení. Doporučujeme však svěřit tuto práci odborníkovi.

TECHNICKÉ ÚDAJE

- Vlnové rozsahy: krátké 16,5 — 51,5 m (18,19 — 5,83 Mc/s)
 střední 187 — 587 m (1604 — 511 kc/s)
 dlouhé 720 — 1950 m (417 — 154 kc/s)
- Laděné okruhy: 1 vstupní
 1 oscilátorový
 4 mezifrekvenční
- Mezifrekvenční kmitočety: 468 kc/s
- Průměrná citlivost: na krátkých vlnách ~~30 μ V~~ 50 μ V
 na středních a dlouhých vlnách ~~15 μ V~~ 30 μ V
- Šíře pásma: přibližně 8 a 15 kc/s (při zeslazení 1 : 10)
- Výstupní výkon: 2,5 W při skreslení menším než 10%
- Hučení: — 55 dB
- Reproduktor: dynamický se stálým magnetem, \varnothing 180 mm, impedance 5 Ω
- Napájení: přijímač ze střídavé sítě 50 c/s o napětí 110, 125, 150, 220 a 240 V
 gramofon ze střídavé sítě 50 c/s o napětí 110—120 V a 220—250 V
- Pojistky: tepelná pro přijímač
 tavná 0,5 A pro motor gramofonu
- Spotřeba ze sítě: přijímač 54 W
 gramofon 15 W

Osazení elektronikami: (obr. 2)

- ECH 21 — směšovač a oscilátor
 EF 22 — mezifrekvenční zesilovač
 EF 22 — nízkofrekvenční zesilovač
 EBL 21 — demodulátor a koncový zesilovač
 EM 11 — elektronkový ukazatel ladění
 AZ 11 — dvoucestný usměrňovač

- Osvětlovací žárovky: 2 \times 6,3 V/0,3 A — pro stupnici
 220 V/10 W — pro gramofon

- Rozměry: šířka 640 mm
 výška 480 mm
 hloubka 360 mm

- Váha: 22 kg netto

TESLA PARDUBICE NÁRODNÍ PODNIK

